

tufngi

'e "tufngi", te peela yainca ahoisi tote po'pa'cohivi ta
aucucuhu 'tohungu ta fuengu ho ita mavava'hu, 'an'asi auesiesii ahoisi tote
mioci yusko'u ta hpupungu ci nsou, ta yu'fafoinana no haahocngu ta cou,
zou tamo conoemoo, la na'no sino 'o ma'a'amosiconi 'ola eahahafo ta oko
no hahocngu.

'e tufngi, panto mon'a concì e'a'ausnato! zou no cumaa? te'ono a'umta
eusvusvuta maitan'e. zou 'a iholaeno usa ho teoteai 'ola smoyoa ci
yoi(ceoyu), 'o eno maameoito, 'a lahes'a ahta esansana hocic'u
siano 'tohungu 'emo maica cite ociacu hi'hioa, la conoc'o mainca-- "os'ocu
ocia usa ho aiti 'omo yonta omia ci yoi", hocino boemi ta pat'ausna ta
yu'fafoinana maitan'e, te yainca-- "te'o usa ho hmoi 'omo yota omia ci
ceoyu; zou maiho laeno mioci mo'usnu ta cpucpuhu, toeno mamameoito
lahe counoc'o yainca--"mi'o mioci bihbiavovei ninca ciengona zou ho tac'u
ake'i aomomane!", honci no boemi ta tposu ta 'oyonatmopsu maitan'e, te
yainca-- "te'o uhne fuengu ho mayo to fou", zou! ci mioeno o'te totiski nate
pepeis'ausna! at'inghi, mo h'unasi na hiasi pat'a'ausna, hoina hiasi einuu ci
isi sosko'a no 'to'tohungu ci 'tohungu.

honteno mioci tufngi no toaphoyu, zou 'ola matititha, la na'nosino
boemi to maitoeno, emaeno to-- pasu, kaapana, honci eno o'te tomo
pohcu ci meemeno ho mooyai teezo.

hola tufngi ne noana'o, la na'nosino yonto moyuhcungia, homio 'a
laeno'so vovoezu, la poyapohe 'o chumu to va'hu.

'o tee aueva hioa hote mioci tufngi, la auyu aoyocu tote veingi, ho
souhuhuca to a'ofeihni to va'hu, homo mooyai veingi, la auyu ea to micu
oemi'mi ci esmu, 'o micu asonu topuska honci eno o'te totueha, ci mon'a
yac'u ci micu oemi'mi ci esmu 'omo atva'esi umnu.

honci a'umtu mioci tiululu, zou to auyusi no miteuhi, la auyu tmoecu to
ma'e'ehti to evi, ho sia to isi su'si to skoyovia to omiasi, zou ho tmoecu to
haengu ho sohi'ui, honci eno o'te, mo atva'esi umnu honciko aueva topani
to isicu suho'onga ci nia emoo no ceoyu, honciko o'te lue'amamia ho yaica
ci hioa, teeno amako pio no yo'nungu! tac'u cono pupunga.

夜間刺魚

「tufngi」可謂鄒族傳統山林智慧的基礎訓練，是青年男子學會融入大自然，認識山林之危機、瞭解山林可用食材及學會尊重大自然。

夜間刺魚工具，以鋼材自製魚叉最優。夜間刺魚必先採集乾枯芒草，製作火把，若更用心，三天前事先砍樹枝，定置河道入口處減緩河水流動，或者先用火烤焦虎頭蜂窩，餵食誘魚。夜間刺魚要特別注意青竹絲，學理上蛇會冬眠，但實際上青竹絲依然隨處可見蹤，只是動作較遲緩。